

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap. A DEBRECZENI SZABADELVÉPÁRT KOZLONYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve... Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy óra 1 frt.

Hirdetési díj: öt hasábos petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdeményeknél leengedés történik.

Debreczen október 20.

Az országgyűlés pénzügyi bizottsága befejezte a költségvetés tárgyalását. Lekiismeretesen meglányt, vetett minden egyes tételt, s végül is e fontos és beható tárgyalások eredményeként csupán 43,714 forinttal javult a mérleg.

A költségvetés, mely a pénzügyi bizottság megállapításai folytán a ház elébe lesz terjesztendő, most a következő:

Table with financial data: Rendkívüli szükséglet, Rendkívüli szükséglet, Fedezet, Fedezet, Fedezet. Columns include 'Rendkívüli szükséglet', 'Fedezet', and 'Kiadás apadt'.

Minisztertanács. Tegnapelőtt délután, mint a „P. II.” értesül, minisztertanács tartott, melyben a előterjesztendő törvényjavaslatainak főbb eleit fejtegették. A többi szakminiszterek szintén terjesztették elő törvényjavaslataikat, melyek nagyobbára összefüggésben vannak az előbb említettekkel.

Schmerling ur a magyar törvények előtt. A magyar korona ügyése, a báttaszkói uradalom a bécsi Theresianum felügye- lésége alól felszabadítandó, mint halljuk, azt porba fogta.

Rövid hírek. A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz az 1876. évi sorozás tárgyában. A magyar esdőtörvény tervezetnek tárgyalásán egybehívott enquete szombaton tartá az igazságszolgáltatás elnöke által második ülés- t.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája. Egy király kedvese. (Louise Françoise de la Valliere.) (Vége.) Nyereség, uralkodni vágyás s más hason- fajtájú rossz indulatok távol, igen távol voltak Louisétől.

KELETI DOLGOK.

Milán fejedelmi menegzője foglakoztatja most leginkább Szerbiát. Azonban csak látványosságok. Voltaképp azonban a szin- falak közt felette élénk mozgást uralkodik. Minden jel arra mutat, hogy az idegen diplomata- ius élénken foglalkozik azon kérdéssel, mikép lehetne Szerbiában a status quo ante-t helyre- állítani.

A portán megmutat hajlandóságot arra, hogy figyelt hadtestét Nistól visszavonja. A török haderő, mely itt összpontosítva van, most ereje egy harmadával haladja túl a szerb sere- get. Szerbia azt hiszi, hogy ily körülmények közt sokat kockáztatna, ha csapatait visszavonni kezdi.

A hercegovinai csatáról érkezett tudósításaink következők: „Sostica Lázár vezette alatt 2000 lázadó az ország alsó vidékére vonult, hogy ha lehet, segítséget nyújtsanak Ljubobratcs és Paulovics csapatainak, melyek az utóbbi harcokban sok veszteséget szenvedtek. 15-én Berana török erők közelében négy zászlóalj nizam és egy osztály ki- bíz-buzok egy zászlóalj lázadó csapatot támad- tot meg.

Olaszország. Lombardia fővárosában tegnap megkezdődtek a nagy ünneplések, melyekkel az osztrák királyi udvar Vilmos német- császárnak ott időzést kellemessé tenni igye- szik. A rég várt vendéget a lakosság is nagy szívélyességgel fogadta, a hírlapok pedig számtal- anul vezércikkben üdvözölték őt, melyek mind a két állam közötti jó viszony fenntartásának szükségét hangsúlyozták.

Schmerling ur a magyar törvények előtt. A magyar korona ügyése, a báttaszkói uradalom a bécsi Theresianum felügye- lésége alól felszabadítandó, mint halljuk, azt porba fogta.

Rövid hírek. A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz az 1876. évi sorozás tárgyában. A magyar esdőtörvény tervezetnek tárgyalásán egybehívott enquete szombaton tartá az igazságszolgáltatás elnöke által második ülés- t.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája. Egy király kedvese. (Louise Françoise de la Valliere.) (Vége.) Nyereség, uralkodni vágyás s más hason- fajtájú rossz indulatok távol, igen távol voltak Louisétől.

FŐVÁROSI HIREK.

Szász Károly befejezte „Salamon” című lap van alakulójában a fővárosban, mely a fővárosi magyarság érdekeit képviselné. Felé- rné abban a sváboknál. — F. Zsófia szakácsné s mint hogy szakácsné volt, hitelt adott S. K. egy- évi önkéntes szavainak, ki neki ezelőtt tíz hó- val nemcsak örök hűségét esküdött, hanem meg- ígérte egyzersmind, hogy esküjét f. hó 24-én az oltár előtt ismételni fogja, mire már-már szükség is volt. Ezen szerelmi történetnek azon- ban felette prózái vége lett; S. K. ugyanis ki- szolgálván egy évi katonaságát, szerelmes meny- aszonyától menegzői ruhára 70 frtot csalit ki, aztán pedig a kapuféltől becsúsz végre meg- szökött, de akit most a rendőrség — eltekintve a megszegett házassági ígéretről — az elköve- tett csalásért felelre vonandó elfogott s a tör- vénszéknél átadott. Így van az, ha az önkéntes a szakácsnéra — pislog.

VIDÉKI HIREK.

Rába-eszaki községe olyan szépe n uszik az adósságok özönében, hogy majd min- den héten 10-12 vgrehajás történik a la- kosok között. Talán valami jószívű ember- barát hitezt nekik? — A n-vári püs- pök mellé püspöki coadjutorul Junák István köznyrpost fog kinevezetni. — Csákváron a napokban egy öreg koldus meghalt. Ágyá- ban mintegy 1500 frtot találtak, csupa kraj- czárban. Tyhű! he sok áldást el kellett ezért mondani Brassai Sámuel veterán tu- dósunk a kolozsvári egyetemen a szanskris- tnyelvet adja elő. Hát aztán van-e hallgatója? — Dr. Személy Kálmán jogtanár igen sikerült beszédet tartott a n-vári jogacademiai év megnyitáson. — Szegeden az öngyilkosság kezd divatba jönni. Alig mondották ki Takács járásbíró öngyilkosságának híre, már ismét egy tekintélyes polgár lett öngyilkos Peszre mindenütt a vagyoni tönkretetés a szerencsét- lenségek forrása.

MAKULÁTA.

A vámtörés nem olyan mindennapi dol- go. Lehet rátevezkedni, de sokat. Kinek kell önálló vámtörés? A szőlőalkotó mondják, hogy nekik. Igen, de azt mondja Hazay Ernő, fiatal képviselőnk, ki a jobboldali gárdá törhetlen bajnoka volt, hogy kell nekik is, s ir a „Nemzet” Hírlapban” ilyen gyönyörűségesen: „Ma kormányférfaink Ausztriával egy közös vámtar- ifa tételei fölött alkudoznak, s csodálkozva kérdik, hogyan gondolhat valaki egy külön ma- gyar vámtörésre, miután a mi érdekeinket csakis a közös vámtörlet mozdíthatja elő! — Hát azok, kik 30 év óta tántoríthatatlanul küz- döktek a magyar ipar életfeltételeinek megszer- zéséért? Egy részüket megtört erővel nyugalomba vonult, más részüket meggyőződésének romjából emléket emel a rövidlőtté opportunitás nagy események; mert hisz „az opportunitás min- denható istensége a 19. századnak.”

A zárdaiban egyszerűen Louise a „köny- örületesnek” hagyta magát címzettet. Még harmincz esztendőig élt nevezett carmelita zárdaiban, míg végre 1710-ben job- boltré szenderült. 1680-ik évben fentevetett carmelita zárda- ból egy könyv jelent meg, mely könyv következők címmel bírt: „Nézetek az Isten kegyességéről” Irta egy vezekló nő. — E könyv szerzője Louise de la Valliere volt.

Nem volt-e ez egy új phantasia, a mely- nek karjába vezte magát? E nélkül, hasonlóan más nőkhöz, va- lamely herceg vagy más által, külsőleg fele- melve, de női büszkeségében úgy kül-mint belsőleg lealazva, szenyben, de bősé- gben élhetett volna élte fogytáig. — de egy Louise Françoise de la Valliere erre képes nem volt. Ó csak szerelme mámorában, a kedvelt férfi oldala mellett fojtotta el a lelkiismeret szőzátát, s tettehetté magát illem és illemes- ségen!... Egy varázs és varázsló leköltötte egész lelkületét, lehetetlenül tette, hogy szép, nemes lelke a valót a hazugságtól, becsü- lettel a becsületlenségtől megkülönböztet- tette... csak a midőn a varázsló varázsköré- ból kitaszította, jutott öntudatához... csak akkor

Borszató nagy igazságot mondott a t. képviselő ur. Tudjuk a „N. H.” őszinte vallomásaiból, hogy mily édesen csügött a jobboldal tehetet- len kormányán az az édes, az a kedves, az a most úgy ellenékeskedő sajó. Hanem az a k k o r nem volt oportuni- tás. Eljen a következéesség!

A „P. N.”-ön már nem is bálunk Meg- szoktuk azokat az ékes támadásokat, melyek forrása aigla nem a volt kormány bukott fér- fiainak közelsége, hanem a „N. H.” idéz- tett sorait most megjegyzéssel kíséri „az ellen- zék hét éven keresztül annyit variálták az állást, hogy végre magunk is hinni kezünk igazsá- gában.”

Ebből csak az látszik, hogy „P. N.” még a svábán is szerencsésen. Annak vén k o r á b a n megjön — az esze. —

Ha a „P. N.” most olyan szerelmes az önálló vámtörletbe, ugyan miért nem volt az a Bittó-kormány alatt?

Hísen o ujjongott, mint kivétel leeresze- gedett vezénnyon, a 67-iki kiegyezés dicsőséges tényeinek, s fogadta „lekesült kebelét” azt a vámszerződést, melyet most a kormány — ja- vitani akar.

Hanem hát úgy látszik, hogy a „P. N.”-nak csak az a jó, a mi rossz. Elhiszünk, hogy jobb volna neki a régi kormány is. Régi kormány, régi rendszer. Mi- dőn még minden hivatalos kegy a „P. N.” kizárólagos tulajdona volt.

Akárhogy kiabálna a „P. N.” nem sokat adnánk mi arra.

Hanem van a dolgnak más oldala is. — Értjük azt az ujjongást, melyet a független sajtó véghezviszen azon örömdetés tény felett, hogy „lám maga a jobboldali sajtó is kárhoz- tatja a kormányt, s programunkat valjja. Tanulj tehát józan magyar nép, hogy azok az ámitok, esküd, hazarúlok, stb., stb...”

Igy támadt azon kétség a kormánypárt hazafias intencióit iránt, így lesznek védelmezői a vámentes sonkás nemzetgazdasági poli- tikának.

Attól pedig védjen meg minket — Gáló- esy szelleme!

Csak nagy ember lett az a Verhovay! Nem csupán azért, mert a két krajczáros sziv- ar is már „Verhovay” predikátumot kapott, hanem azért főképp, mert a „Szaboles” is annak proponálja.

Legközelebbi számából olvassuk az érde- kes beszámót: „Verhovay Gyula vétes tehes- ségi úrya journalistának néhány napot városunk- ban időzött. Megható volt a tisztelt és szeret- et azon nyilvánulása, melyről őt egyes csalá- dok elhalmozák és kitüntették. Verhovay maga a megtestesült becsületesség, nyílt egyenes je- lem; ezen tulajdonok megtalálják rendszeren a kulcsot, melyly a rokon lelkekhez férni lehet. Keble melegen hevül az érem, igazgúy védel- meért, azonban a legmagasabb eszmék által he- vitett ifju szívének vannak nyílt, sőt mennykö- vségi is a gonoszság üldözése. Folyó hó 15-én távozott el körünkől. Áldás és dicsőség kö- vesse választott pályáját.”

Mint hogy nevezett dicső hazánkat sem- miféle választott pályája ez idő szerint nincs más, mint országos utazgatni a rokon lel- kek kitárlat köldre s élvezni ott a „tisztelt és szeretet” nyilvánulását meg valami pályá akad: ily értelemben mi is adjuk a szíves jókívánat, s óhajunk, hogy soha dicső pályá- ján — hazafias étvágya el ne romoljék! Áldás és szerencse kövesse a „nemzet kos- ztósának” léptét.

Suhogó.

ÉRTESITES.

Az 1874. VIII. törvényzikk a métermér- tőknek 1876-ik január 1-sőjén életbe lépését elrendelte. Ezen törvény kereshitvele illetőleg

látta be, hogy tulajdonképen mit tett, s hogy mi lett belőle??...

Hogy magát e varázskörből a mindennapi életbe helyezze, — erre képtelen volt.

Bühbödni akart szerelme becsületességéért, de azt is azért, hogy egy helyet talájon, hol a zajos, tomboló életlő minél távolabb legyen, s hogy szerelmének emlékéit szívében hordoz- hassa... habár azt saját szívével táplálta s lelkiismeretét szaktatta....

Czélja volt, hogy minzadt, a mi szerel- mén becsület volt, könyvével mossa le, hogy aztán, ha majd szennyétől megmentszta, a zárda rideg falai közt kegyelettel emlékezzék vissza boldog-boldogtan szerelmére....

Egy nő, ki valaha igazán, őszintén szeret- tet, annál az érzelme sem gyengül meg soha!... Egy nő, ki valaha a képeztet csodás orszá- gában röpöködött, sohasem adja fel, hogy ismét- telten, merez röpénnyel fel ne szálljon!... Gondoljunk kegyelettel e — önállódozó szerelme által — sokat szenvedett nőre és — ne kárhoztassuk!... Mert nézzünk csak magunk körül! Találunk itt — kisebb kiadású — számtal- an ily eseteket, de ezek közt — ahig hiszem — hogy találkoznék nő, ki Louise jellemével bírna.

életbeli juttatása céljából a nagyméltóságú földmiveltés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium többrendbeli szabályrendeleteket bocsátott ki, melyek a hitelesíthető, s így a közforgalomban használható mértékek, súlyok és mérőeszközök anyagát, alakját és szerkezetét is meghatározzák.

A jelenleg használatban levő mértékek, súlyok és mérőeszközök közül egyedül a mérlegek azok, melyek, ha nem is valamennyi szerkezetű, de legnagyobb részük az érintett szabályrendeleteknek megfelelnek, s így jövöben is alkalmazhatók lesznek. — feltéve, hogy újabb hitelesítetnek. A hitelesítéshez pedig egyben kellően kivül szükséges, hogy a mérleg legnagyobb terhelhetősége kilogramokban legyen jegyezve, továbbá a készítmény neve vagy jege és a tizedes, vagy százados-mérlegen az arányszám (1 : 10 illetőleg 1 : 100) rajta legyen, ez utóbbi még függővel is ellátandó. Oly régi mérlegek, melyeken a készítő neve nincs feljegyezve, az állami mértékhatóság m. kir. bizottság 1219.1875. sz. rendelete folytán még hitelesíthetnek, ha a többi minden kelleknek megfelelnek.

E végből felhívjuk az illeték figyelmét, hogy minden jelenleg használatban levő mérlegre valamely ahoz érte helybeli lakosnak, vagy gépésznek a legnagyobb terhelhetőséget feljegyeztesse, a tizedes, vagy százados-mérlegre függő súlylappal ellátassák.

Ezen átalakítás, ha nem lesz is költséges, de mindenesetre időt igényel, s emellett a jókor gondoskodniuk róla s ügyekezzenek mérlegeiket meghitelesíttetni, nehogy az utolsó pillanatban az alólt hivatal a kívánatnak meg ne feleljen.

Debreczen, 1875. október 19.
18. sz. Mértékhatóság-hivatal.

Az európai államok törv.-gyűjteményei, történetileg tekintve, a legújabb idők óta a legújabb kori codificationalis munkálataikig.

Dr. KOVÁCS SÁNDOR jogtanár széki foglalkozású beszéde 1875. szept. 15-én. (Folytatás.)

Productív jogászai tevékenységét, tehát valódi jogtudományt már nem találunk. S a magát az alkotmányt illeti: a császár saját személyében koncentrálta az alkotmányos hatalmakat; a császár volt nemcsak a legfőbb törvényhozó, hanem maga az állam, mert autonóm akaratával sanctionálta mindennemű rendszabályait. S hogy a császár hatalom, törvényhozó állásában, ami a mennyiséget illeti — derekasan járt el, a constitutiók nagy száma bizonyítja.

De a császári törvények ezen tömeges szaporodása csak növelte a bajt, mely a nemzet jogirodalmát már csaknem használhatatlanná tette. Avagy hányan voltak azon kedvező helyzetben, hogy a kéziratokat — melyeknek száma Livius szerint „több tevény teherrel nőtt” — magoknak lemosolthassák. S ezen anyagi nehézséghez járult még egy másik: az azon munkaszbosztó bizonytalanság, vajjon a foliansok utolsó kötetében nem foglaltatik-e éppen ellenkezőjé annak, amit az illető kutató annyira fáradság után már az előbbi kötetekből magáévá tett. Úgy látszik, hogy Konstantinusz 321-ben hozott törvénye a jus controversumot akarta elfojtani; a Gregorianus és Hermogenianus codex pedig a törvény-egységesítést célozta a constitutiók terén. De itt megállapodni nem lehetett. Átalános volt a kívánság, hogy az újabb törvények is — könnyebb használhatóság végett összeállítsanak. Így jött létre a Codex Theodosianus, mely a keresztény római jog legújabb codificatióját képezi. A constitutiók codificatiója által azonban

a jogállapot bajai csak kisebb részben lettek orvosolva. Érezte ugyanis azt már II. Theodosius is, hogy az áttekinthetetlen joganyag holt töké marad a jogelőre nézve ha az fel nem dolgoztatik és rendezve nem lesz; de ez — szakavatott erők hiányában — akkor még ki-vihetetlen maradt. Justinianus császára az érdem, hogy ezen eszme testet nyert, s ha több mint valószínű, hogy ezen excerpálás nélkül az autorizált jogászok iratai elvesztek, vagy legfeljebb a szegényes nyugot-római compilatiókban jutottak volna reánk — övé s az általa tapintatlan kiválasztott férfiak az érdem, hogy azon-megbecsülhetetlen joganyag örökségül reánk szállott.

A munka a constitutiók feldolgozásával jön megkezdve; eredménye: A Codex Justinianus azonban ebben a formában az utókorra nem jutott, mert később „Codex repetitae praelectionis” címmel a császáriconstitutiók bővített gyűjteménye jelent meg. (Folyt. köv.)

SZÍNHÁZI SZEMLE.

— Kedden oct. 19-én adott **Papagály** Offenbach veg operette, 3 felvonásban. — Ez új operette egy nagyon hasonló Offenbach-tól operettéhez, mint egyik tojás a másikhoz. — Találtunk benne sok lopott dallamot, egy mely majdnem egészen a Szept. Helénától van átvéve. Talán ez benne a legszebb rész. — Offenbachnak megvan az a jó tulajdonsága, hogy ő a más szerzeményeit ritkábban utlíttá újabb műveibe, s a legtöbb esetben a maga régi operetteiből ültet át, kevés változtatással egyes sikerült részeket. — A czimszerelt Bély Róza k. a. énekelte. Sajnálatos kell kijelentenuk, hogy ez este nem lehetett jól disponálva, mert egyáltalán nem sikerült érvényre emelnie különösen magas szerepét. Ma hangja igen gyenge, érzetlen volt, s hangvételében hiányzott a kellő biztosság. Hajlandók vagyunk mindezt azon körülmények tulajdonítani, hogy a t. k. a. tudomásunk szerint néhány napig erős meghülés folytán gyengélkedő állapotban volt. Gerecséné asszony Corilla szerepében zajos tapsokat aratott. Megis érdemelte gyönyörű énekével. Csak elismerésünket kell kifejeznuk iránta, hogy ő, ki első rangú opera énekesnő, a közönség iránti tekintetből operettekben is szíves közreműködni. Bacsó Luiza k. a. a nevelő szerepét csinosan énekelte és játszotta, csak arra kérjük, legyen szíves kissé maszkirozni magát az ily szerepben. Mert bizonyos az, hogy Paturelle kissasszony nem volt azon viruló fiatal szépség, mint a melyet a t. k. a. elébünk állított. — Krieger Cornelia k. a. bár az egész előadás alatt rozsol volt, mégis teljes buzgalommal és szép eredménnyel játszotta végig Mimi szerepét. A férfiak közül első helyen Timárt emeljük ki, ki a táncmester szerepében főleg a táncantantási jelenetben ritka ügyességet fejtett ki. Különben is ezen jelenet az egész operette legévezetebb része, mondhatjuk fénypontja. — Szatmári mint mindig, ma is sokat csinált különben apró szerepéből, s napról napra inkább bizonyítja azt, hogy ő a társaság egyik leghetésegyesebb tagja. — A többi szereplő is megállta helyét. A karok még nem egészen biztosak. Közönség meglehetősen számmal.

HELYI HIREK.

— Azon t. előfizetőinket, kik lapunkat megrendelték, de az előfizetési pénzekkel még hátrányban vannak, ezennel szíves bizalommal felkérjük, hogy tartozásaikat e hó 24-ikéig be-

fizetni sziveskedjenek. Helybeli hátralelő előfizetőinknek a nyugta e hét folyamán a lapkihordók által fog ki-folyást végett benuattatni. A vidékieket kérjük a kérdéses összegeknek postautalvány általi beküldésére. **Debreczen, 1875. oct. 18. — A „Debr. Ellenőr” szerkesztősége és kiadó-hivatala.**

— A helybeli kertészeti egyesület részére tegnapelőtt megerkezett azon dícséző oklevél, melyet nevezett egyesület az erdélyi gazdák vándorgyűlése alkalmával Tordán rendezett kiállításban az oda küldött nemes fajú körtékért nyert.

— Egy tegnapi hírünkkel kapcsolatban megemlítjük, hogy az „Oriens” szabaddómives páholyok Debreczenben csakugyan léte-sült egy „Haladás” című fők-páholya, és pedig egy jólismert tekintélyes ügyvédünk elnöksége alatt.

— A helybeli függetlenségi lap f. é. aug. 12-én megjelent számának újhónási rovata-ban a következő értesítés állott: „Tegnap délután megtámadtatott lapunk szerkesztője (Sz. K.) a szerkesztőségi irodában, ennek illő megtor-lása végett atörvényes lépéseket megteszi.” — A mint értesültünk meg is tette, azonban az ez ügyben mai napon tartott tárgyalás alkalmával azon úri egyén, ki ellen Szatmári Károly ur keresetet indított, a járásbírósgal által felmentett.

— Egy francia nyelv és szépirás mester érkezett városunkba. Mogy Dániel, ki a szabadságharc után külföldre menekülve, 24 évet töltött a keresői száműzetésben. Ezelőtt 8 hónappal tért csak vissza hazájába, s Debreczenben szándékozik megtelepedni, s a legme-legebben ajánljuk öt mindazoknak, kik a francia nyelvbeli és szépirásbeli alapos oktatást akarnak rövid idő alatt szerzeni. Nevezett egy-saját rendszer szerint, az illető kellő szorgalma mellett 6—8 hó alatt irni, olvasni és beszélni megtanítja a francia nyelvet. A szépirást amerikai rendszer szerint tanítja. Lakása Széchenyi utca 1804. sz. a. van. Bővebb felvilágosítással lapunk szerkesztője is szívesen szolgál.

— K. Papp Miklós, a Kolozsváron meg-jelenő „Magyar Polgár” szerkesztője s általános ismert kitünő szépirodalmi és törté-netirő városunkban időzött s csak a ma déli vonattal utazott el.

— Tamásy népének Kolozsvárról tele házak mellett vendégszerel. Valószínű, de még nem bizonyos, hogy nálunk is fog vendégekét fellépni.

— A „Debreczen” mult hétfői szá-mában a következő újdonság olvasható: „Beküld-etett A „Debreczen Ellenőr” 204-dik szá-mának „Jelvi hírek” rovatában, a midőn egyfajta a kongressusi ízr. község nagy érdemét kiemeli, hogy a néh. Löw Lipót szegedi főbíró temet-ésén 2 tagja által magát képviselteti, másrészt gyönyörűleg nyilatkozik a helybeli orth. ízr. lát-község felől, mondván: „Hogy ez vallási elöte-létekből távollelte által fog a gyűszszertartás-tundóköni.” Ugy látszik, hogy az illető közö szaba-delésége tulzottságában elfeledte megkülönböz-tetni ezen két fogalmat: elötelet és vallási tör-vény. Itt egy nagy rabbi végtisztességteléről volt szó, — egy nagy rabbi, ki egyszermind nagy férfiú és nagy hazafi is volt. Amak utolsó tiszteletét hozza méltóan, az általa is szentelt tartott hitörvény keretén belül lehet csak egy ízr. hitközségnek megtenni. S hogy a debreczeni ízr. hitközség így járt el, utaljuk a t. szerkesztőségre. A „Debreczen” 201-ik számában „újdonságok” alatt megjelent ezen tárgyát illető közleményre. Mi csak arra kívánjuk fel a „Debr. Ellenőr” t. szerkesztőségét: ne fityogassa szabadelvességét ott, a hol nincs helyén! Tudnia kellene azt, hogy

maga a vallásügyi miniszter sem avatkozik vallási dolgokban egy ízr. község belügyeibe sem, annál kevésbé tartjuk illetékesnek beleszállani azt, ki nálsem ért hozzá. — A debr. ízr. hitközség elöljáróságát. Gondolkodjunk, hogy felelőnk-e ezen sorokra, s végre is, bár nem szívesen, de mégis az igazság iránti kötelességnek tartozunk azzal, mit a következőkben ezennel válaszolunk. Szent igaz az, hogy a zsidók vallási törvénye szerint szombat napon sem vasuton, sem kosin, sem sehogy utazni nem szabad, — de nem az volt ám az oka annak, hogy a helybeli orthodox hitközség a temetés részt nem vett küldöttei által — mert a temetés vasárnap dé-lután levén, oda vallási törvények legnagyobb tszteleben tartása mellett elutazhattak volna a szombat esti vonattal, s még idejekorán megér-kezhettek volna Szegedre. Hanem igenis, ki-mondjuk, — sőt ha ki leszünk hiva reá, épen az orthodox urak ez ügyben tartott gyűlésén tett, s az elhunyt iránti kegyeletet a legnagyobb mértékben sűrő kifejezések közé tételével bi-zyonítani is fogjuk, hogy csakugyan vallásos elöteletből nem küldöttek képviselőket Löw Li-pót temetésére. — a miért nem lehetik is, hogy a híres rab Hillel rabbi Colomeából nem fog ké-sni legmagasabb meglegedését tudatni velök. — Hogy mi szabadelvűek vagyunk nem csak politikai, hanem vallásos tekintetben is, az áll, s mindig pártolói fogjuk vallásos tekintet-ben a felvilágosodott iránzatot, s küzdeni fogunk a setéséggel ellen, — habár az orthodox hitközség minden nap egy „Beküldetettel” tisz-teljes is meg bennünket.

— A „Debreczen” tegnapi számában egy joghallgató felül egy neki nagyon magas paripára, s újdonságunkat leczkéteti, hogy mi-ként merészkedett azt irni, hogy a jogászok körében a t. egyesület iránt kevés az érdeklőség. — A mit mondtunk, abból nem vonunk vissza sem-mit. Midőn mi azon újdonságot irtuk, csakugyan nem ismertünk egy jelöltet sem, mert Vincze Miklós ur még nem nyilatkozott. Az pedig tény, hogy a borzasztó nagy érdeklőség mellett nem lehetett az idén egy „ismerkedési estély” ren-dezni, mi még egy évben sem maradt el. Nekünk a jogászság belügyeibe semmi be-leszólásunk, onnét vett híreinket egyszerűen re-gisztráljuk. — Terünk s lapunk iránya pedig nem engedi, hogy ilyesmikkel hosszabban fog-lalkozzunk, vegye tehát a t. „önérzetes” jog-hallgató ur tudomásul, hogy vele veszdödi sem-mi kedvünk nincsen.

— Egy kis joakaratu kérelem a t. színházgazgatósághoz. Naponta előforduló zavarok kikérülése végett igen kívánatos, hogy a támlászeki jegyekre, épen úgy mint az eddigi szokásban volt, reá lenne nyomva, hogy a jobb, vagy a baloldali bemeneten lehet-e könnyebben a székekhez hozzájutni? Kérjük e tekintetben a t. igazgatóság intézkedését. Több színház-latogató.

— Az amerikai és chinai művész-társaság ma kezdi meg előadásait a színházban. Összesen háromszor lépnek fel. Ezen társasá-gal a kolozsvári lapokban igen sok dícséretet olvastunk. E lapok leírásai szerint az ezen társaság által előadott testgyakorlati és egyensúlyi mutatványok a szó teljes értelmében felül-munkáknak minden e nemben eddigi Magyarországon látottak. Különben nálunk is nagy az érdeklődés irántuk, mert már e mai előadásra déli 12 óra-kor nem lehetett támlászekjegyeket kapni.

— Van szerencsem a n. é. közönséget értesíteni arról, miszerint felekezett nélküli tan-ításteremben a beiratkozás f. hó 24-én kezdő-dik, s ezt azon megjegyzéssel hozom tudomás-ra, hogy a beiratás az egész évre von kötelezett-séggel. Könyvbőség kedvéért a tandíj mint eddig, ezután is havi részletekben tölteszthető. **Kohut Mór.**

Piaczi árak Debreczenben.
Okt. 19-dikén Alsó és felső árak: 1 méro buza 3.40—4.60, 1 méro kétszeres 2.70—2.90, 1 méro rozs 2.65—2.75, 1 méro árpa 1.55—1.65, 1 méro zab 1.55—1.65, 1 méro tengeriuj 1.30—1.50, 1 méro köles 1.50—1.80, 1 méro kása 3.50, 1 zsák burgonya 0.90—, 1 mázsa szalonna 37. 38. 40. frt, 1 mázsa háj 39. 40. 41. frt.

Debreczeni színház.

Bérlet Szünet.
Csütörtökön, oct. 21-kén

A világhírű chinai angol és amerikai MŰVÉSZTÁRSASÁG

testgyakorlók, eróművészek, vadörök, equili-bristák, agrók, jongleurok, tánczosok és némajátékosok

NAGY ELŐADÁSA.

EZT MEGELŐZI:

Nyének ők mind.

Francia vijáték 1 felvonásban Narrey után fordította: Pázmándi Dienes.

Kezdeté 7, vége 9 után.

Holnap bérletfolyamban, adatik

LINDA.
Opera 3 felvonásban.

Felölös szerkesztő: Szabó Antal.

The Singer Manufacturing Co. New-Yorkban.
Legrégibb és legnagyobb varró-gépgyár a világon.
A bíráló bizottságtól:
1. Az ipar kiállításon Mährisch Trübauban 1875. augusztus havában kintüntetési érmet nyert, az e téreni rendkívüli használhatóságáért.
2. A gazdasági kiállításon Ujvid-ken 1875. szept. havában az arany érmet, legmagasabb érdem az eredeti Singer varrógépeknek. — Kintüntetési okmányt az arany éremmel, a Singer varrógépekkel elkészített munkákért.
3. Az ipar kiállításon Tepliczen 1875. szeptember havában két arany érmet kitünő varrógépekért két kintüntetési okmányt, azokon készült munkákért. Ezüst érmet és okmányt munkások részére, a Singer szíjgyártó gépen készített munkákért.
E kintüntetésben valamennyi ki-állítók közt, csak a „Singer Manu-facturing Company New-Yorkban” részesült. Ezen gépek kaphatók Debre-czenben egyedül a tartalék képvé-selőjénél **Holvay Gyulanál.** részletfizetésre is.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint te-lekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a felperes Kovács Lajos, mint Debre-czen város polgármestere részére, alperes özv. Konrad Sámuelné Sza mári Sárától és néhai Konrad Sámuel örökösöitől 1100 frt. tőke és járuléki erejéig lefoglalt ingatlan, u. m. a debreczeni 4664-ik számú telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 9035 frta becsült hatvan-utcai 1546. számú házastelek folyó 1875-ik évi No-venber hó 16-ik napján délutáni 3 órakor, a telekkönyvi irodában végrehajtó Mészáros László által megtartandó árverésen elfog adatni.

Az árverési feltételek a következők:
1. Kiküldési ár a becserétek, melynek 10%, a, vagyis 900 frt. az árverési szándé-kozók által a kiküldött árverelő kezébe bán-natpénzül letendő.
2. Az ingatlan az 1-ső árverési határna-pon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.
3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pe-dig a leütéstől számítandó 1. 2. és 3 hó alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentírt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bán-natpénz az utolsó részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanra a leütéstől 14 nap mulva birtokába és használatába lép; tu-lajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefize-tése után fog hivatalból bekebelezettni.
5. Vevő viseli az átírási kincstári díjat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemű adó s egyéb terhet.
6. Ha vevő az árverési feltételeknek ele-get nem tenne, a vett ingatlan bármely érde-kelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére újabban ki-tűzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Azok pedig, a kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vél-nek, felhívjuk, hogy igénykeresetüket ezen hirdetemény közzétételének utolsó napjától szá-mítandó 15 nap alatt — fentírt telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be.
Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875. évi Okt. hó 1-ső napján tartott üléséből.

Dienes Barna.

314. 3—3 jegyző.

ELADÓ NEMESI BIRTOK.
Szabad kir. Debreczen város határában az eledi pusztán, szo-boszlai vasuti állomástól 1 és fél órány távolságra fekvő 57 és fél nyilas (vagy 320 hold 900/1000) ölet tevő tanyaföld urilakkal, gazdasági épületekkel, nagy terjedelmű nemes gyümölcs és konyha-kerttel ellátva, több ezerre menő 25 éves ákáczzákkal körülveve, kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezheti a tulajdonosok felhatalmazotta
97. 16—?

Bayler Istvánnal,
Debreczenben
a Komáromi-háznál.

Mandel Ignác
előbb P. MAYER FARKAS
borkereskedése
piacz-utca Nánássy ház 2137. sz. a.
szolgálat a legjobb közönséges új- és ó r-melléki-bakar asztali borokkal, budai, sas-hegyi, egri és vözláni vörös borokkal pa-lacz-, itcze és akószámra; — továbbá ki-tünő tokaji borok, a legjobb bel és külföldi esemegeborok, francia és magyar pezsgőkkel a legutányosabb árért.
Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 178. 28—?

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. pénzügyigazgató-ság részéről a mikló-lazuri, furtai, robo-gányi és feketetói kincstári épületek és telkek eladásra iránt folyó évi novem-ber hó 17-dikén árverés hirdettetik, mely-nél zárt irásbeli és szóbeli ajánlatok elfo-gadtatnak.
A pályázati feltételek az igazgatósá-gnál, ugy az illető községi előjárósá-goknál, mint az adóhivataloknál és pén-zügyöri bizottságoknál megtekinthetők.
Kelt Debreczenben, 1875-dik évi ok-tóber 14-kén.
Halmágyi L.
321. 1—3

Schönberger és Mezeynél
Debreczen, czepléd-utca városház alatt.

Dus választékban.	Pérfi schiffon ingek, Oxford ingek, creton, gallérok, kézzelők és nyak-kendő-k.	Korcsolatási készletek.	Dus választékban.
	corsettek, alsó szoknyák, harisnyák és francia vállfűzők.		
	Téli és őr-és nyári ruhák, leg nagyobb választéku ruha díszek, rips, atlasz, moár, patent, angol és selyem bársonyok — minden színben.		
	Fail, creditor és moár szallagok, Kintünő kötőpamutok és czérnák.		
	Nagy választékban virágok, menyasszonyi koszorúk és fátvok.		
	Mindenféle varratások, mosások leggyorsabban eszközöltetnek.		
Első bécsi	Vidékrolí megbízások gyorsan és pontosan teljesítetnek.	Mosó intézet.	